

Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968

Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968 nổ ra ở nhiều thành phố, thị xã, thị trấn miền trong. Ở Huế ta làm chủ thành phố 25 ngày, thành lập chính quyền cách mạng. Ở Sài Gòn – Gia Định, đặc công, biệt động tiến công đồng loạt các cơ quan đầu não của Mỹ - Ngụy như:

Tòa đại sứ Mỹ, Dinh Độc lập Bộ Tổng tham mưu, Tổng nha cảnh sát, Đài phát thanh, sân bay Tân Sơn Nhất...

Các lực lượng vũ trang trên toàn miền đồng loạt tiến công nhiều sở chỉ huy quân đoàn, sư đoàn, tiểu khu, chi khu quân sự ngụy; 45 sân bay, nhiều tổng kho, bến tàu, căn cứ hải quân... Nhân dân nhiều vùng nông thôn và thành thị nổi dậy diệt ác, trừ gian giải tán dân vệ, phá vỡ hàng loạt "ấp chiến lược" giành quyền làm chủ.

Cấp hành chủ trương Tổng tấn công và nổi dậy của Trung ương Đảng, ngày 25/10/1967, Trung ương Cục miền Nam đã ra "Nghị quyết

Quang Trung". Khu trọng điểm chiến lược làm thời được thành lập gồm Sài Gòn - Gia Định, một phần đất của các tỉnh tiếp giáp với Sài Gòn và các vùng

● THANH LONG - PHƯƠNG NAM

thuộc miền Đông Nam Bộ.

Khu trọng điểm được chia thành 6 phân khu, mỗi phân khu có khu ủy và Ban chỉ huy quân sự, đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy Khu gồm các đồng chí Nguyễn Văn Linh - Phó Bí thư Trung ương Cục; Võ Văn Kiệt, Trần Văn Trà - Ủy viên Trung ương Cục. Đảng ủy khu trọng điểm tổ chức ra 2 phân ban lãnh đạo 2 Bộ Tư lệnh Tiên phong: Bộ Tư lệnh Tiên phong Bắc và Tiên phong Nam.

Ngày 19/12/1967, Bộ trưởng Công an Trần Quốc Hoàn thành lập Phòng theo dõi tình hình chiến trường miền Nam nhằm nghiên cứu góp ý kiến kịp thời các biện pháp công tác, đấu tranh chống mọi hoạt động tình báo gián điệp, phục vụ cho tổng công kích, tổng khởi nghĩa đang đến gần.

Ban An ninh Trung ương Cục tăng cường đồng chí Ngô Quang Nghĩa, Đinh Văn Tùng, Tư Thông, Sáu Thành, Năm Trà xuống nhập với 6 mũi tiến công của 6 phân khu do đồng chí Ngô Quang Nghĩa làm trưởng đoàn và Ban An ninh các địa phương đều có sự chuyển hướng về tổ chức, về chỉ đạo tăng cường cán bộ cho chiến trường chính và an ninh khu trọng điểm.

Lực lượng an ninh khu trọng điểm được chia thành nhiều đội nhỏ, để đồng loạt tiêu diệt bọn đầu sỏ. Ban lãnh đạo an ninh và 2 đơn vị vũ trang có nhiệm vụ theo sát để bảo vệ 2 Bộ chỉ huy tiên phong Bắc và Nam.

Ngày 15/12/1967, Ban An ninh khu Sài Gòn - Gia Định thành lập An ninh vũ trang với các mũi tiến công đánh vào các mục tiêu trọng yếu của địch ở Tổng Nha Cảnh sát, Nha Cảnh sát đô thành Sài Gòn.

Lực lượng trinh sát vũ trang cũng được tăng cường, biên chế thành hai đại đội làm nhiệm vụ diệt bọn đầu sỏ, cảnh sát, ác ôn... góp phần chiếm lĩnh các mục tiêu thuộc các cơ quan đàn áp, kìm kẹp của địch.

Ban An ninh khu Sài Gòn - Gia Định rà soát lại các mạng lưới, cơ sở điệp báo, xây dựng được hàng trăm cơ sở mới, cơ sở tai mắt trong lòng địch, nên ta nắm tình hình địch rất sát với tình hình chiến trường.

Đoàn Đặc công biệt động F-100 được phân thành 3 cụm: cụm phía Đông đánh vào dinh Độc Lập, Tòa Đại sứ Mỹ, Đài Phát thanh, Bộ Tư lệnh Hải quân ngay; cụm phía Bắc đánh vào sân bay Tân Sơn Nhất, Bộ Tổng tham mưu ngay, Khám Chí Hòa; cụm phía Nam đánh vào Nha Cảnh sát ngay, Bộ Tư lệnh Biệt khu Thủ Đô.

Các đội biệt động thuộc các cụm nói trên đột nhập chiếm lĩnh mục tiêu, chờ các cánh quân của các phân khu tiến vào để triển khai làm chủ trên diện rộng.

Ngày đêm mồng Một Tết (30/1/1968), các đội biệt động đã đột nhập khu vực nội thành. Từ các trạm bí mật, các chiến sĩ đã dùng xe du lịch tiếp cận các mục tiêu. 2h sáng 31/1/1968, nghe pháo lệnh, các đội biệt động đồng loạt tiến công vào Sứ quán Mỹ, dinh Độc Lập, Đài Phát thanh, Bộ Tổng tham mưu và Bộ Tư lệnh Hải quân...

Đội biệt động 11 gồm 17 đồng chí do Ngô Thành Vân (Ba Đen) chỉ huy, tiếp cận Sứ quán Mỹ ở đường Thống Nhất

(số 9 Lê Duẩn ngày nay). Anh em nổ súng diệt 2 tên lính Mỹ gác cổng, dùng thuốc nổ phá một mảng tường, tiến vào bên trong. Sau 20 phút, bọn Mỹ đến ứng cứu bị ta chặn lại ở ngoài cổng chính.

Đến sáng, 1 trung đội lính Mỹ mới vào được bên trong, ta và địch quần nhau quyết liệt trong khuôn viên sứ quán. Ta đánh chiếm tầng 1, tiến lên tầng 2, tầng 3. Trước sức chiến đấu ngoan cường của các chiến sĩ, bọn Mỹ phải dùng trực thăng đổ quân từ trên nóc nhà tiếp viện.

Lực lượng tấn công Đài Phát thanh Sài Gòn gồm 12 chiến sĩ Đội biệt động số 4, do đồng chí Nguyễn Văn Tăng, cụm trưởng cụm 3-4-5 phụ trách chung, đồng chí Năm Lộc chỉ huy. Các chiến sĩ ta đã tấn công làm ngưng trệ phát thanh từ 2h đến 5h sáng.

Đội biệt động số 5 gồm 15 chiến sĩ do đồng chí Ngô Hoài Thanh chỉ huy tiến vào dinh Độc Lập, tấn công vào cổng dinh phía đường Nguyễn Du, diệt bọn lính gác.

Ở các mục tiêu khác, các đội biệt động đều tiến chiếm và giữ được đến sáng, nhưng các tiểu đoàn mũi nhọn của các phân khu không tiếp ứng được kịp thời. Nhiều chiến sĩ biệt động đã anh dũng chiến đấu đến giờ phút chót, nêu cao khí phách anh hùng của biệt động Sài Gòn trong giờ phút lịch sử của Tết Mậu Thân 1968.

Trên các mũi tiến công khác của ta, cuộc chiến đấu đã diễn ra phức tạp ngay từ đầu. Ở Bộ Tổng tham mưu ngay, quân ta đánh vào cổng số 4, chiếm Trường Sinh ngữ quân đội và kho đạn, chặn viện binh đến cứu nguy cho căn cứ Gò Vấp; ở sân bay Tân Sơn Nhất, ta bắn phá sân bay và đánh vào phía Tây; trong tác chiến hợp đồng các mũi tiến quân khác nổ súng tấn công trại Cổ Loa, căn cứ Phù Đổng, tiến về Bình Hòa, áp sát Tòa hành chính và Bộ chỉ huy Tiểu khu Gia Định.

Một cánh đánh đến Hàng Xanh, Cầu Sơn, làm chủ cù lao Bình Quới Tây và quần nhau với địch suốt 3 ngày tại đây. Một số đơn vị tiến sâu vào đường Sư Vạn Hạnh, Bệnh viện Nhi đồng, Vườn Lài, chợ Thiếc, cư xá Hòa Xa...

Từ phía Nam, các đồng chí lãnh đạo Bộ Tư lệnh tiền phương II vào đến chợ Thiếc (Q11), nhưng bị địch phát hiện. Lực lượng an ninh vũ trang phải chia lực lượng, 12 chiến sĩ chốt chặn tại chợ Thiếc để bảo vệ Bộ Tư lệnh rút ra khỏi khu vực nguy hiểm. Suốt 5 ngày chiến đấu liên tục, ta diệt tại chỗ 50 tên địch, bắn cháy 10 xe trong đó có 5 xe bọc thép, bẻ gãy các cuộc tiến công của địch. Do địch chi viện mạnh, ta hy sinh 10 người, còn 2 người phải lui về phòng ngự ở nghĩa địa Phú Thọ Hòa. Địch tiếp tục phản kích, ta diệt thêm 70 tên địch, bắn cháy 7 xe cơ giới.

Hai đội an ninh vũ trang, đội 1 có 15 đồng chí và một số bộ phận của Bộ Tư lệnh Tiền phương II, ngày 4/2/1968 vào đến đường Hậu Giang thì gặp địch, chiến đấu quyết liệt diệt 37 tên cảnh sát, trong đó có tên Phó Ty cảnh sát quận 6, sau đó chuyển về Phú Hữu chống càn diệt 37 tên, làm bị thương nhiều tên khác.

Ngày 5/2/1968, đơn vị I - an ninh vũ trang khu trọng điểm theo sát Bộ Tư lệnh Tiền phương I, luồn qua nhiều đồn

bốt địch, phối hợp với các lực lượng khác diệt 25 tên cảnh sát mật vụ ác ôn, sau đó phối hợp với Tiểu đoàn 10 chống càn quét diệt 1 đại đội địch, bắn cháy 8 xe M113, bắn rơi 2 trực thăng.

Ngày 28/2/1968, trên đường rút về căn cứ Mỹ Hạnh Đức Hòa, Long An gặp địch diệt 10 tên. Đội An ninh vũ trang huyện Bình Chánh Phân khu II, phối hợp với bộ đội địa phương bắn B40 và gài lựu đạn vào xe địch diệt 13 tên ngụy và một số tên Mỹ...

Từ ngày 10/2/1968, các đơn vị vũ trang của ta lần lượt rút về căn cứ xuất phát; lực lượng vũ trang tại chỗ của các ngành vẫn bám trụ lại đánh địch ở các vùng Phú Lâm, Phú Thọ, Minh Phụng, Minh Mạng, Vườn Lài...

Trên toàn chiến trường miền Nam, trong các đợt tổng công kích, tổng khởi nghĩa, ta đã đồng loạt tiến công vào hầu hết các thành phố, thị xã, thị trấn và căn cứ quan trọng của địch. Đặc biệt là làm chủ thành phố Huế suốt 25 ngày đêm, gây cho địch nhiều thiệt hại nặng nề.

Sau cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân 1968, ngày 31/3/1968, Johnson tuyên bố 3 điểm: Một là, Mỹ đơn phương ngừng ném bom đánh phá miền Bắc từ vĩ tuyến 20 trở ra. Hai là, Mỹ nhận đàm phán với Việt Nam. Ba là, Johnson không ra tranh cử Tổng thống một nhiệm kỳ nữa.

Đây chính là sự thừa nhận đau lòng của Tổng thống Mỹ về sự phá sản của chiến tranh cục bộ của Mỹ và báo hiệu cho sự thất bại không thể tránh khỏi của chúng.

Cuộc Tổng tấn công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968 tại khu trọng điểm Sài Gòn - Gia Định, đặc biệt là trận đánh thẳng vào Sứ quán Mỹ đã làm rung động xã hội Mỹ, nhân dân Mỹ bàng hoàng, khuynh hướng muốn chấm dứt chiến tranh trở thành áp đảo; đã làm phá sản hoàn toàn chiến tranh cục bộ của đế quốc Mỹ, đánh bại ý chí xâm lược của chúng, buộc chúng phải xuống thang chiến tranh, phải ngồi vào bàn đàm phán với ta ở Paris (Pháp) và sau đó phải rút quân Mỹ về nước.

Đây là một trong những sự kiện sáng chói, đã đưa cách mạng Việt Nam lên một tầm cao mới, tạo nên một bước ngoặt quan trọng trong quá trình đấu tranh dẫn tới trận quyết chiến chiến lược cuối cùng ngày 30/4/1975 toàn thắng.